

FABULAE AESOPICAE

ad graecam linguam exercendam

a magistris

**M. Cantero, M. Haro, J. Hernández, A. Martín,
C. Morales, E. Patiño, F. Pérez, J. Urrea, M. Valverde**

SELECTAE

M. Valviridis edidit

Murciae anno MMIV

I (Hsr. 274, Ch. 11)

ΑΙΘΙΟΨ

Αἰθιοπία τις ὠνήσατο τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρώμα εἶναι δοκῶν ἀμελεία τοῦ πρότερον ἔχοντος· καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσήγε τὰ ρύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρώμα μεταβάλλειν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν.

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις ὡς προήλθον τὴν ἀρχήν.

II (Hsr. 21.3, Ch. 22c)

ΑΛΙΕΙΣ

ἄλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἶλον, σφόδρα τε ἠθύμουν καὶ ἀναχωρήσαι παρεσκευάζοντο. εὐθύς δὲ θύννος, ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πολλάκις, ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

III (Hsr. 15a, Ch. 32a)

ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΒΟΤΡΥΣ

ἄλώπηξ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο ἀπὸ τινος ἀναδενδράδος βότρυας κρεμαμένους, ἠβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι καὶ οὐκ ἠδύνατο. ἀπαλλακτομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· “ ὄμφακές εἰσιν.”

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τῶν πραγμάτων ἐφικέσθαι μὴ δυνάμενοι δι' ἀσθένειαν τοὺς καιροὺς αἰτιῶνται.

IV (Hsr. 10.1, Ch. 42a)

ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΛΕΩΝ

ἄλώπηξ μηδέποτε θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατὰ τινὰ συντυχίαν ὑπήντησε, τὸ μὲν πρῶτον ἰδοῦσα οὕτως ἐξεταράχθη, ὡς μικροῦ ἀποθανεῖν. ἐκ δευτέρου δὲ αὐτῷ ἐπιτυχοῦσα ἐφοβήθη μὲν, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ θεασαμένη οὕτω κατεθάρρησεν ὡς καὶ προσελθοῦσα αὐτῷ διαλέγεσθαι.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερά τῶν πραγμάτων καταπραΰνει.

V (Hsr. 12.1, Ch. 37a)

ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΠΑΡΔΑΛΙΣ

ἄλώπηξ καὶ πάρδαλις περὶ κάλλους ἤριζον. τῆς δὲ παρδάλεως παρ' ἕκαστα τὴν τοῦ σώματος ποικιλίαν προβαλλομένης, ἡ ἄλώπηξ ὑποτυχοῦσα ἔφη· “ καὶ πόσον ἐγὼ σοῦ καλλίων ὑπάρχω, ἥτις οὐ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν πεποίκιλμαι;”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοῦ σωματικοῦ κάλλους ἀμείνων ἐστὶν ὁ τῆς διανοίας κόσμος.

VI (Hsr. 27.2, Ch. 43bc)

ΑΛΩΠΗΞ ΠΡΟΣ ΜΟΡΜΟΥΚΕΙΟΝ

ἄλωπηξ εἰσελθοῦσα εἰς οἰκίαν κιθαρωδοῦ καὶ ἕκαστον τῶν αὐτοῦ σκευῶν ἐρευνησαμένη εὔρε κεφαλὴν μορμουκείου εὐφυῶς κατεσκευασμένην. ἀναλαβοῦσα δὲ αὐτὴν ταῖς οἰκείαις χερσὶν ἔφη· “ὦ οἶα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.”

ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ ψυχὴν δὲ ἀλογίστους.

VII (Hsr. 32.1, Ch. 45a)

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ

ἄνθρωπὸν τις ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐκείνου συγγενῶν ἐδιώκετο. γενόμενος δὲ κατὰ τὸν Νεῖλον ποταμὸν, λύκου αὐτῷ ἀπαντήσαντος, φοβηθεὶς ἀνέβη ἐπὶ τι δένδρον τῷ ποταμῷ παρακείμενον καὶ ἐκεῖ ἐκρύπτετο. θεασάμενος δὲ ἐνταῦθα ἔχιν κατ' αὐτοῦ διαιρόμενον, ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν καθήκεν. ἐν δὲ τούτῳ ὑποδεξάμενος αὐτὸν κροκόδειλος κατεθοιήσατο.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τοῖς ἐναγέσι τῶν ἀνθρώπων οὔτε γῆς οὔτε ἀέρος οὔτε ὕδατος στοιχεῖον ἀσφαλές ἐστίν.

VIII (Ch. 59d)

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΩΝ

ᾧδευέ ποτε λέων σὺν ἀνθρώπῳ. ἕκαστος δὲ αὐτῶν τοῖς λόγοις ἐκαυχῶντο. καὶ δὴ ἐν τῇ ὁδῷ ἦν ἀνδρὸς στήλη πετρίνη λέοντα πνίγοντος. ὁ δὲ ἀνὴρ ὑποδείξας τῷ λέοντι ἔφη· “ὄρᾳς σὺ πῶς ἐσμεν ὑμῶν κρείττονες;” κἀκεῖνος εἶπεν ὑπομειδιάσας· “εἰ λέοντες ἤδεισαν γλύφειν, πολλοὺς ἂν ἄνδρας εἶδες ὑποκάτω λεόντος.”

Ὅτι πολλοὶ καυχῶνται διὰ λόγων ἀνδρεῖοι εἶναι καὶ θρασεῖς, οὓς ἢ πείρα γυμνασθέντας ἐξελέγχει.

IX (Ch. 63b)

ΑΡΚΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

ἄρκτος μεγάλως ἐκαυχᾶτο ὡς φιλόανθρωπος ὢν, ἐπεὶ νεκρὸν σῶμα οὐκ ἐσθίει· πρὸς δὲ ἢ ἄλωπηξ εἶπεν· “εἴθε νεκροὺς εἶλκες, ἀλλὰ μὴ τοὺς ζῶντας.”

οὗτος ὁ μῦθος πλεονέκτας τοὺς ἐν ὑποκρίσει καὶ κενοδοξίᾳ βιοῦντας ἐλέγχει.

X (Ch. 69a)

ΒΑΤΡΑΧΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

ὄντος ποτὲ βατράχου ἐν τῇ λίμνῃ καὶ τοῖς ζῴοις πᾶσιν ἀναβοήσαντος· “ἐγὼ ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων,” ἄλωπηξ ἀκούσασα ἔφη· “πῶς σὺ ἄλλους σώσεις, σαυτὸν χωλὸν ὄντα μὴ θεραπεύων;”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ παιδείας ἀμύητος ὑπάρχων πῶς ἄλλους παιδεῦσαι δυνήσεται;

XI (Hsr. 45.1, Ch. 70)

ΒΟΕΣ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ

βόες ἄμαξαν εἶλκον. τοῦ δὲ ἄξονος τρίζοντος, ἐπιστραφέντες ἔφασαν οὕτως πρὸς αὐτόν· “ὦ οὗτος, ἡμῶν τὸ ὄλον βάρος φερόντων, σὺ κέκραγας;”

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι, ἐτέρων μοχθούντων, αὐτοὶ προσποιοῦνται κάμνειν.

XII (Hsr. 59.1, Ch. 77a)

ΓΑΛΗ ΚΑΙ ΡΙΝΗ

γαλῆ εἰσελθοῦσα εἰς χαλκῆως ἐργαστήριον τὴν ἐκεῖ κειμένην ρίνην περιέλειχε. συνέβη δὲ, ἐκτριβομένης τῆς γλώττης, πολὺ αἶμα φέρεσθαι. ἡ δὲ ἐτέρπετο ὑπονοοῦσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖσθαι, μέχρι παντελῶς ἀπέβαλε τὴν γλώτταν.

ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς καταβλάπτοντας.

XIII (Hsr. 60.1, Ch. 78a)

ΓΕΡΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

γέρων ποτὲ ξύλα κόψας καὶ ταῦτα φέρων πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. διὰ δὲ τὸν κόπον τῆς ὁδοῦ ἀποθέμενος τὸ φορτίον τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου φανέντος καὶ πυθομένου δι' ἣν αἰτίαν αὐτὸν ἐπεκαλεῖτο, ὁ γέρων ἔφη· “ἵνα τὸ φορτίον ἄρης.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλοζωεῖ, κἂν δυστυχῆ λίαν.

XIV (Hsr. 62, Ch. 82a)

ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΟΦΙΣ

γεωργὸς τις χειμῶνος ὥρα, ὄφιν εὐρῶν ὑπὸ κρύους πεπηγότα, τοῦτον ἐλεήσας καὶ λαβὼν ὑπὸ κόλπον ἔθετο. θερμανθεὶς δὲ ἐκεῖνος καὶ ἀναλαβὼν τὴν ἰδίαν φύσιν ἔπληξε τὸν εὐεργέτην καὶ ἀνείλε. ὁ δὲ θνήσκων ἔλεγε· “δίκαια πάσχω τὸν πονηρὸν οἰκτείρας.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἀμετάθετοί εἰσιν αἱ πονηρίαί, κἂν τὰ μέγιστα φιλανθρωπεύωνται.

XV (Hsr. 42.1, Ch. 83a)

ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΣ ΑΥΤΟΥ

ἀνὴρ γεωργὸς μέλλων τελευτᾶν καὶ βουλόμενος τοὺς αὐτοῦ παῖδας ἐμπείρους εἶναι τῆς γεωργίας, μετακαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη· “τεκνία, ἐν μιᾷ τῶν ἐμῶν ἀμπέλων θησαυρὸς ἀπόκειται.” οἱ δὲ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτήν, ὕννας τε καὶ δικέλλας λαβόντες, πᾶσαν αὐτῶν τὴν γεωργίαν ὥρυξαν. καὶ τὸν μὲν θησαυρὸν οὐχ εὗρον, ἡ δὲ ἄμπελος πολυπλασίως τὴν φορὰν αὐτοῖς ἀπεδίδου.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ὁ κάματος θησαυρὸς ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις.

XVI (Hsr. 58.1, Ch. 90a)

ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΝΙΣ

γυνή χήρα ὄρνιν ἔχουσα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὧν τίκτουσαν ὑπέλαβεν ὅτι, ἐὰν πλείονα αὐτῇ τροφήν παραβάλῃ, καὶ δις τῆς ἡμέρας τέξεται. καὶ δὴ τοῦτο αὐτῆς ποιούσης, συνέβη τὴν ὄρνιν πίονα γενομένην μηκέτι μηδὲ ἅπαξ τεκεῖν.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ πλεονεξίαν περιττοτέρων ἐπιθυμοῦντες καὶ τὰ παρόντα ἀπολλύουσιν.

XVII (Hsr. 71, Ch. 101a)

ΔΡΥΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΟΣ

δρῦς καὶ κάλαμος ἤριζον περὶ ἰσχύος. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ γενομένου, ὁ μὲν κάλαμος σαλευόμενος καὶ συγκλινόμενος ταῖς τούτου πνοαῖς τὴν ἐκρίζωσιν ἐξέφυγεν, ἡ δὲ δρῦς δι' ὄλου ἀντιστάσα ἐκ ρίζων ἀνεσπάσθη.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οὐ δεῖ τοῖς κρείττοσιν ἐρίζειν ἢ ἀνθίστασθαι.

XVIII (Hsr. 98, Ch. 116a [115])

ΕΧΙΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

ἔχις ἐπὶ δέσμη ἀκανθῶν εἰς τινα ποταμὸν ἐφέρετο. ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὴν εἶπεν· “ἄξιός τῆς νηὸς ὁ ναύκληρος.”

πρὸς ἄνδρα πονηρὸν μοχθηροῖς πράγμασιν ἐγχειρήσαντα.

XIX (Hsr. 248.2, Ch. 123b [122])

ΖΕΥΣ ΚΑΙ ΟΦΙΣ

τοῦ Διὸς γάμους ποιούντος, πάντα τὰ ζῶα ἤνεγκαν δῶρα, ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. ὄφις δὲ ἔρπων ῥόδον λαβὼν ἐν τῷ στόματι ἀνέβη. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς εἶπε· “τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα λαμβάνω, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐ λαμβάνω.”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τῶν πονηρῶν αἱ χάριτες φοβεραὶ εἰσιν.

XX (Ch. 124a [123])

ΖΕΥΣ ΚΑΙ ΠΙΘΟΣ ΑΓΑΘΩΝ

Ζεὺς ἐν πίθῳ τὰ ἀγαθὰ πάντα συγκλείσας ἀφήκε παρὰ ἀνθρώπῳ τινί. ὁ δὲ λίχνος ἄνθρωπος, εἰδέναι θέλων τί ἐστὶν ἐν αὐτῷ, τὸ πῶμα ἐκίνησε· πάντα δὲ ἐπετάσθησαν πρὸς τοὺς θεούς.

“Ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἐλπὶς μόνη σύνεστι τῶν πεφευγόντων ἀγαθῶν ἐγγυωμένη δώσειν.

XXI (Ch. 128a [127])

ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

γάμοι τοῦ Ἥλιου θέρους ἐγίνοντο· πάντα δὲ τὰ ζῶα ἔχαιρον ἐπὶ τούτῳ, ἠγάλλοντο δὲ καὶ οἱ βάτραχοι. εἷς δὲ τούτων εἶπεν· “ὦ μῶροι, εἰς τί ἀγάλλεσθε; εἰ γὰρ μόνος ὢν ὁ Ἥλιος πάσαν ἰλὸν ἀποξηραίνει, εἰ γήμας ὅμοιον αὐτῷ παιδίον γεννήσει, τί οὐ πάθωμεν κακόν;”

“Ὅτι πολλοὶ τῶν τὸ φρόνημα κουφότερον ἐχόντων χαίρουσιν ἐπὶ πράγμασιν τοῖς μὴ χαρὰν ἔχουσιν.

XXII (Hsr. 123.1, Ch. 157a [156])

ΚΙΘΑΡΩΙΔΟΣ

κιθαρωδὸς ἀφυῆς ἐν κεκονιαμένῳ οἴκῳ συνεχῶς ᾄδων, ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ἐνόμισεν ἑαυτὸν εὐφωνον σφόδρα εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ ἔγνω δεῖν καὶ εἰς θέατρον εἰσελθεῖν. ἀφικόμενος δὲ ἐπὶ σκηνὴν καὶ πάνυ κακῶς ᾄδων, λίθοις βαλλόμενος ἐξηλάθη.

οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν σχολαῖς εἶναι τινες δοκοῦντες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοι εὐρίσκονται.

XXIII (Hsr. 288, Ch. 169a [168])

ΚΟΡΑΞ ΝΟΣΩΝ

κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρί· “μητέρα, εὐχου τῷ θεῷ καὶ μὴ θρήνει.” ἢ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη· “τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὐρήσουσιν.

XXIV (Hsr. 129.1, Ch. 172a [171])

ΚΟΡΩΝΗ ΚΑΙ ΚΥΩΝ

κορώνη Ἀθηνᾶς θύουσα κύνα ἐφ' ἐστίασιν ἐκάλεσεν. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτήν· “τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἢ γὰρ δαίμων οὕτως σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν σῶν οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελέσθαι.” καὶ ἡ κορώνη ἀπεκρίνατο· “ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ θύω, διότι οἶδα αὐτήν ἀπεχθῶς διακειμένην, ἵνα διαλλαγῇ μοι.”

οὕτω πολλοὶ διὰ φόβον τοὺς πολεμίους εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσι.

XXV (Hsr. 139, Ch. 183a [182])

ΚΥΩΝ ΚΑΙ ΛΑΓΩΣ

κύων θηρευτικὸς λαγῶν συλλαβὼν, τοῦτον ποτὲ μὲν ἔδακνε, ποτὲ δὲ αὐτοῦ τὰ χεῖλη περιέλειχεν. ὁ δὲ ἀπαυδήσας ἔφη πρὸς αὐτόν· “ἀλλ', ὦ οὔτος, παῦσαι με δάκνων ἢ καταφιλῶν, ἵνα γνῶ πότερον ἐχθρὸς ἢ φίλος μου καθέστηκας.”

πρὸς ἄνδρα ἀμφίβολον ὁ λόγος εὐκαιρός.

XXVI (Hsr. 136.1, Ch. 186a [185])

ΚΥΩΝ ΚΡΕΑΣ ΦΕΡΟΥΣΑ

κύων κρέας ἔχουσα ποταμὸν διέβαινε· θεασαμένη δὲ τὴν ἑαυτῆς σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ὑπέλαβεν ἕτεραν κύνα εἶναι μείζον κρέας ἔχουσαν. διόπερ ἀφείσα τὸ ἴδιον ὥρμησεν ὡς τὸ ἐκείνης ἀφαιρησομένη. συνέβη δὲ αὐτῇ ἀμφοτέρων στερηθῆναι, τοῦ μὲν μὴ ἐφικομένη, διότι μηδὲν ἦν, τοῦ δέ, διότι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παρεσύρη.

πρὸς ἄνδρα πλεονέκτην ὁ λόγος εὐκαιρός.

XXVII (Hsr. 140, Ch. 190a [189])

ΚΩΝΩΨ ΚΑΙ ΤΑΥΡΟΣ

κόνωψ ἐπιστὰς κέρατι ταύρου καὶ πολὺν χρόνον ἐπικαθίσας, ἐπειδὴ ἀπαλλάττεσθαι ἔμελλεν, ἐπυθάνετο τοῦ ταύρου εἰ ἤδη βούλεται αὐτὸν ἀπελθεῖν. ὁ δὲ ὑποτυχὼν ἔφη· “ ἄλλ' οὔτε, ὅτε ἦλθες, ἔγνων, οὔτε, ἐὰν ἀπέλθης, γνώσομαι.”

τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆσαιτο ἂν τις πρὸς ἄνδρα ἀδύνατον, ὃς οὔτε παρῶν οὔτε ἀπῶν ἐπιβλαβὴς ἢ ὠφέλιμος ἐστί.

XXVIII (Hsr. 169, Ch. 191a [190])

ΛΑΓΩΟΙ ΚΑΙ ΑΛΩΠΕΚΕΣ

λαγωοὶ ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δὲ ἔφασαν· “ ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἤδειμεν τίνες ἐστέ καὶ τίσι πολεμεῖτε.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι οἱ φιλονεικῶντες τοῖς κρείττοσι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

XXIX (Hsr. 167.1, Ch. 195a [194])

ΛΕΑΙΝΑ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ

λέαινα ὀνειδιζομένη ὑπ' ἀλώπεκος ἐπὶ τῷ διὰ παντὸς ἕνα τίκτειν, ἔφη· “ ἕνα μὲν τίκτω, ἀλλὰ λέοντα.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ.

XXX (Hsr. 162, Ch. 221 [220])

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΑΙΞ

λύκος θεασάμενος αἶγα ἐπὶ τινος κρημοῦ νεμομένην, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο αὐτῆς ἐφικέσθαι, παρήνει αὐτὴν κατωτέρω καταβῆναι, μὴ καὶ πέση λαθοῦσα, λέγων ὡς καὶ ὁ λειμὼν καὶ ἡ πόα παρ' αὐτῷ φαιδροτάτη. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· “ ἄλλ' οὐκ ἐμὲ ἐπὶ νομὴν καλεῖς, αὐτὸς δὲ τροφῆς ἀπορεῖς.”

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροί, ὅταν παρὰ τοῖς εἰδόσιν πονηρεύωνται, ἀνόνητοι τῶν τεχνασμάτων γίνονται.

XXXI (Hsr. 100.3, Ch. 107b [106])

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΕΡΙΦΟΣ

ἐριφος ἐπὶ τινος δώματος ἐστῶς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδορεῖ καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν· ὁ δὲ λύκος ἔφη· “ οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

XXXII (Hsr. 177.1, Ch. 240a [238])

ΜΥΙΑ

μυία ἐμπεσοῦσα εἰς χύτραν κρέως, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ ζωμοῦ ἀποπνίγεσθαι ἔμελλεν, ἔφη πρὸς ἑαυτήν· “ ἀλλ' ἔγωγε καὶ βέβρωκα καὶ πέπωκα καὶ λέλουμαι· κἂν ἀποθάνω, οὐδέν μοι μέλει.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ῥάδιον φέρουσι τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἀβασανίστως παρακολουθήσῃ.

XXXIII (Hsr. 185.1, Ch. 258 [257])

ΟΔΟΙΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ὀδοιπόροι θέρους ὥρα περὶ μεσημβρίαν ὑπὸ καύματος τρυχόμενοι, ὡς ἔθεάσαντο πλάτανον, ὑπὸ ταύτην καταντήσαντες καὶ ἐν τῇ σκιᾷ κατακλιθέντες ἀνεπαύοντο. ἀναβλέψαντες δὲ εἰς τὴν πλάτανον ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ὡς ἀνωφελές ἐστι καὶ ἄκαρπον τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις τὸ δένδρον. ἡ δὲ ὑπολαβοῦσα ἔφη· “ ὦ ἀχάριστοι, ἔτι τῆς ἐξ ἐμοῦ εὐεργεσίας ἀπολαύοντες, ἀχρεῖαν με καὶ ἄκαρπον ἀποκαλεῖτε.”

οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι οὕτως ἀτυχεῖς εἰσιν, ὡς καὶ εὐεργετοῦντες τοὺς πέλας ἐξ αὐτῶν μᾶλλον ἀχαριστοῦνται.

XXXIV (Ch. 260 [259])

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ

ὀδοιπορῶν τις ἐν ἐρήμῳ εὗρε γυναῖκα μόνην κατηφῆ ἐστῶσαν, καὶ φησιν αὐτῇ· “ τίς εἶ;” ἡ δὲ ἔφη· “ Ἀλήθεια.” “ καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν, τὴν πόλιν ἀφείσα, τὴν ἐρημίαν οἰκεῖς;” ἡ δὲ εἶπεν· “ ὅτι τοῖς πάλαι καιροῖς παρ' ὀλίγοις ἦν τὸ ψεῦδος· νῦν δὲ εἰς πάντας ἀνθρώπους ἐστίν, ἐάν τι ἀκούειν καὶ λέγειν θέλῃς.”

Ὅτι κάκιστος βίος καὶ πονηρὸς τοῖς ἀνθρώποις ἐστίν, ὅτε τὸ ψεῦδος προκρίνεται τῆς ἀληθείας.

XXXV (Hsr. 89.3, Ch. 288c [287])

ΟΡΝΙΣ ΧΡΥΣΟΤΟΚΟΣ

ὄρνιθά τις εἶχεν ὡς χρυσᾶ τίκτουσαν· καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὗρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὄρνιθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὐρήσειν καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

XXXVI (Hsr. 230, Ch. 298a [297])

ΠΑΙΣ ΛΟΥΟΜΕΝΟΣ

παῖς ποτε λουόμενος ἐν τινι ποταμῷ ἐκινδύνευσεν ἀποπνιγῆναι· ἰδὼν δὲ τινα ὀδοιπόρον, τοῦτον ἐπὶ βοήθειαν ἐφώνει. ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδί ὡς τολμηρῷ. τὸ δὲ μειράκιον εἶπε πρὸς αὐτόν· “ ἀλλὰ νῦν μοι βοήθει, ὕστερον δὲ σωθέντι μέμφου.”

ὁ λόγος εἴρηται πρὸς τοὺς ἀφορμὴν καθ' ἑαυτῶν διδόντας ἀδικεῖσθαι.

XXXVII (Hsr. 205.3, Ch. 301c)

ΠΕΡΔΙΞ ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΟΣ

πέρδικά τις ἀγρεύσας ἤθελε ταύτην καταθύσαι. ἡ δὲ παρεκάλει ἐαθῆναι καὶ πολλὰς πέρδικας προσάξει τῷ κυνηγῆτι. ὁ δὲ κυνηγὸς < ἔφη > · “ διὰ τοῦτο μᾶλλον σε ἐγὼ θύσω, ὅτι τοὺς συγγενεῖς σου ἐνεδρεῦσαι θέλεις.”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ τοὺς φίλους προδιδόντες αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐνέδραις ἐμπίπτουσιν.

XXXVIII (Ch. 320 [319])

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΥΒΡΙΣ

θεοὶ πάντες ἔγημαν ἦν ἕκαστος εἴληφεν ἐν κλήρῳ. Πόλεμος παρῆν ἐσχάτῳ κλήρῳ· Ὑβριν δὲ μόνην κατέλαβεν· ταύτης περισσῶς ἐρασθεὶς ἔγημεν. ἐπακολουθεῖ δὲ αὐτῇ πανταχοῦ βαδιζούση.

Ὅτι, ἐνθα < ἄν > προέλθη ὕβρις ἢ ἐν πόλει ἢ ἐν ἔθνεσι, πόλεμος καὶ μάχαι εὐθὺς μετ' αὐτὴν ἀκολουθεῖ.

XXXIX (Hsr. 242, Ch. 332a)

ΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑἶΓΕΣ ΑἶΓΡΙΑΙ

ταῦρος διωκόμενος ὑπὸ λέοντος ἔφυγεν εἰς τι σπήλαιον, ἐν ᾧ ἦσαν αἶγες ἄγριαι. τυπτόμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ κερατιζόμενος ἔφη· “ οὐχ ὑμᾶς φοβούμενος ἀνέχομαι, ἀλλὰ τὸν πρὸ τοῦ στόματος τοῦ σπηλαίου ἐστῶτα.”

οὕτω πολλοὶ διὰ φόβον τῶν κρειττόνων καὶ τὰς ἐκ τῶν ἡττόνων ὕβρεις ὑπομένουσιν.

XL (Hsr. 244.3, Ch. 334c)

ΤΑΩΣ ΚΑΙ ΚΟΛΟΙΟΣ

τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταῶς ἑαυτὸν ἡξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἰρουμένων δὲ τοῦτο πάντων, κολιοὺς ὑπολαβὼν ἔφη· “ ἀλλ' εἰ, σοῦ βασιλεύοντος, ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

XLI (Hsr. 114b.3, Ch. 336c)

ΤΕΤΤΙΞ ΚΑΙ ΜΥΡΜΗΚΕΣ

χειμῶνος ὥρα τὸν σῖτον βραχέντα οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων ἦται αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ· “ διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνήγες καὶ σὺ τροφήν;” ὁ δὲ εἶπεν· “ οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ἦδον μουσικῶς.” οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον· “ ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ἠύλεις, χειμῶνος ὄρχοῦ.”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῆ καὶ κινδυνεύσῃ.

XLII (Ch. 339a)

ΤΡΑΓΟΣ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΣ

τράγος ἐν τῇ ἐκβολῇ τῆς ἀμπέλου τὴν βλάστην ἔτρωγε. τούτῳ δὲ προσεῖπεν ἡ ἄμπελος· “ τί με βλάπτεις; μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη; ὅμως ὅσον σοῦ θυομένου οἴνον χρῆζουσιν, ἐγὼ παρέξω.”

τοὺς ἀχαρίστους καὶ βουλομένους τοὺς φίλους πλεονεκτεῖν ὁ μῦθος ἐλέγχει.

XLIII (Hsr. 251.3, Ch. 343b)

ΥΣ ΚΑΙ ΚΥΩΝ

ὕς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δὲ ἡ κύων εὐτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν ζώων, καὶ ἡ ὕς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτά φησιν· “ ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.”

ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οὐκ ἐν τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

XLIV (Hsr. 258.1, Ch. 349 [348])

ΧΕΛΙΔΩΝ ΚΑΙ ΚΟΡΩΝΗ

χελιδῶν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονεῖκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὴν εἶπεν· “ ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἔαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δὲ ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι ἀντιτάσσεται.”

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι ἡ τοῦ σώματος παράτασις εὐπρεπείας καλλίων.

XLV (Hsr. 254.1, Ch. 353a [352])

ΧΕΛΩΝΗ ΚΑΙ ΛΑΓΩΟΣ

χελώνη καὶ λαγὼς περὶ ὀξύτητος ἤριζον. καὶ δὴ προθεσμίαν στήσαντες τοῦ τύπου ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν λαγὼς διὰ τὴν φυσικὴν ὠκύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου πεσὼν παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκοιμάτο. ἡ δὲ χελώνη συνειδυῖα ἑαυτῇ βραδύτητα οὐ διέλιπε τρέχουσα καὶ οὕτω κοιμώμενον τὸν λαγὼν παραδραμοῦσα ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης ἀφίκετο.

ὁ λόγος δηλοῖ ὅτι πολλακίς φύσιν ἀμελοῦσαν πόνος ἐνίκησεν.

* * * * *

SIGLA

Hsr. = A. Hausrath-H. Hunger, *Corpus fabularum Aesopicarum*, 2 vol., Leipzig, Teubner, 1970 (2^a).

Ch. = Ae. Chambry, *Aesopi fabulae*, 2 vol., Paris, Les Belles Lettres, 1925-1926.

[E. Chambry, *Esope. Fables*, Paris, Les Belles Lettres, 1960 (2^a).]